

Egy új szolidaritás felé

2014: mit tehetünk azért, hogy a Krisztust szerető közössége látható legyen?

2015: miként váljunk a „föld sójává”?

Keresésünk összegzéseként,

2015 augusztusában:

Találkozó Taizében, az új szolidaritás jegyében

Roger testvér születésének századik, halálának tizedik évfordulóján

Azért, hogy a lehető legtöbb fiatal csatlakozhasson ehhez a kezdeményezéshez, ezekben az években az összes földrészen vannak találkozók.

A következő három és fél év alatt, a „Bizalom világméretű zarándoklatának” állomásain azt keressük, hogy miként tudjuk tettekre váltani a levélben foglalt felhívást az új szolidaritásra.

A szolidaritás olyan formáit keressük, melyek összekapcsolhatnak mindenkit, aki a béke és az igazság zarándoka, legyen az hívő vagy nem hívő.

Három és fél év, hogy a különböző földrészek fiataljai lendületbe hozhassák alkotó energiáikat, összegyűjtsék várakozásaikat, megérzéseiket és tapasztalataikat.

2012: hogyan nyissuk meg a bizalom útjait az emberek között?

2013: miként fakasszuk fel az Istenbe vetett bizalom forrásait?

Bátor döntésekre van szükség ahhoz, hogy egy új szolidaritás kialakulhasson az emberek között, az élet minden szintjén: a családokban, a közösségekben, a városokban és falvakban, az országok és földrészek között.¹

Tudjuk, milyen sok baj és szenvedés sújtja az emberiséget és a világot, mégsem szeretnénk sem a félelem, sem a közömbösség csapdájába esni.²

- 1 Noha az emberi szolidaritás mindig is fontos volt, de napjainkban folyamatos megújulásra, új kifejezési formákra van szüksége. Ma, talán még inkább mint eddig a történelemben bármikor, a fiatal nemzedékeknek fel kell készülniük arra, hogy miként tudják a föld nyújtotta energiaforrásokat jól fölhasználni, a javukat igazságosabban elosztani a különböző földrészek vagy egyes országrészek között.
- 2 Megszülehet egy új szolidaritás lendülete. Ennek lehetősége abból a meggyőződésből táplálkozik, hogy a világ történelme nincs eleve elrendelve. Gondoljunk csak erre a néhány példára: A második világháború után egy maroknyi politikus, minden reménytelül, hitt a kiengesztelődésben és nagy bátorsággal belefogtak egy szolidaris Európa építésébe. 1986-ban, egy békés forradalom alapjaiban tudta megváltoztatni a Fülöp-

Keresztje és Feltámadása által Krisztus egy újfajta szolidaritást hozott létre az emberek között. Őbenne már megszűnt az egymás ellen viaskodó, csoportokra szakadt emberiség és egyetlen családként jelenik meg.²¹ Az Istennel való kiengesztelődés nem képzelhető el az emberek közötti kiengesztelődés nélkül.²²

De ha a só ízét veszti... El kell ismernünk, hogy mi keresztények gyakran beárnyékoljuk Krisztus üzenetét. Fölmerül a kérdés, hogyan sugározhatnánk a békét, ha mi magunk megosztottságban élünk?

A történelemnek olyan pillanatait éljük, amikor újra meg kell töltenünk étellel a szeretet és a béke üzenetét. Megteszünk-e mindent azért, hogy megtisztítsuk ezt az üzenetet minden félreértéstől, hogy eredeti egyszerűségében ragyoghasson?

Tudunk-e, anélkül, hogy bárkire bármit is ráerőltetnénk, együtt haladni az úton azokkal, akik nem osztoznak hitünkben, de tiszta szívvel keresik az igazságot?²³

Miközben keressük az újfajta szolidaritás és a bizalom útjait, szükségszerűen megpróbáltatásokkal találkozunk majd. Néha talán úgy érezzük, hogy nem tudunk mit kezdeni velük. Mit tegyünk ilyenkor? Mivel válaszoljunk saját megpróbáltatásainkra és a mások által elviselt nehézségekre, hacsak nem azzal, hogy még inkább szeretünk?

fr. Alois

Az ima egyszerre vezet minket Isten és a világ felé.

Csakúgy mint Mária Magdolna, aki Húsvét reggelén látta a Föltámadt Krisztust, arra vagyunk hívva, hogy megosszuk ezt a jó hírt másokkal.¹⁵

Az Egyház hivatása az, hogy Krisztus békéjében egybegyűjtse a világ minden táján élő, különböző népekhez tartozó és különböző nyelvet beszélő nőket, férfiakat és gyerekeket. Az Egyház jele annak, hogy az, amit az Evangélium mond, igaz. Az Egyház Krisztus Teste, melyet a Szentlélek éltet. Megjeleníti számunkra a „közösségi Krisztust”.¹⁶

Amikor az Egyház meghallgat¹⁷, gyógyít és kiengesztel, akkor felragyogtatja legfényesebb arcát, amely a szeretet, az együttérzés, a vigasztalás közössége, a Feltámadt Krisztus tisztán áttetsző képe. A nem távolságtartó, a nem védekező, és a szigorúságtól mentes Egyház tudja felragyogtatni a hit alázatos bizalmát az emberi szívek legmélyéig.¹⁸

LEGYÜNK A „FÖLD SÓJA”

A közösségi Krisztus nem azért jött, hogy a keresztényeket egy elszigetelt társaságba gyűjtse össze, a többi embertől elkülönülve, hanem elküldi őket, hogy az emberiséget szolgálják a bizalom és a béke kovászáként.¹⁹ A keresztények közötti látható közösség nem önmagáért való cél, hanem jel az emberiségben: „ti vagytok a föld sója”.²⁰

¹⁵ Lásd János 20, 11-18.

¹⁶ Roger testvér a „közösségi Krisztusról” beszélt. Dietrich Bonhoeffer, berlini teológus pedig már nagyon fiatalon, 21 évesen kidolgozta a gondolatmenetét miszerint „Krisztus közösségként létezik.” Ezt írja: „Krisztuson keresztül az emberiség tényleg visszakerült az Istennel való közösségbe.” (Bonhoeffer, *Sanctorum communio*)

¹⁷ Az Egyházban mindenütt lehetnének férfiak és nők, akik a meghallgatás szolgálatát gyakorolják és erre szentelik idejüket. Vannak olyan világi hívők, akik képességeik szerint a meghallgatás szolgálatában vehetnének részt, mintegy kiegészítve a főlmenteltek szolgálatát.

¹⁸ Roger testvér, *Bened a szív békéje*

¹⁹ Ez a szolgálat azt feltételezi, hogy az árral szembe kell menni, mindennel szembe, ami a társadalmainkat elemberteleníti. Ugyanakkor, ebben a szolgálatban mindig a tiszteletteljes és építő dialógus szellemében haladunk a világ különböző kultúrái és korszakai felé. „A kovász csak akkor mutatja meg az erejét, ha a tészta közelébe kerül, sőt nem elég, ha csak a közelébe kerül, hanem akkor tudja valóban kifejteni minden erejét, ha a tészta belekeverik, ha egygyé válik vele.” (Aranyszájú Szent János, 46. *Prédikáció Máté Evangéliumáról.*)

²⁰ Máté 5, 13

²¹ Krisztus ezt mondja: „Én pedig, ha fölmagasztalnak a földről, mindent magamhoz vonzok.” (János 12, 32) Pál apostol pedig ezt mondja: „Nincs többé zsidó vagy görög, rabszolga vagy szabad, férfi vagy nő.” (Galatákhoz írott levél 3.28)

²² Lásd az Efezusiakhoz írott levél 2, 14-18. Krisztus ledöntötte az Isten népe és a többiek közötti elválasztó falat. Mindenki előtt megnyílt az Istenhez vezető út. A szolidaritás gyakorlása nem korlátozható a családra vagy egy népcsoportra. A szolidaritás fölülemelkedik minden bezárkózáson.

²³ Például ha közösen gondolkodunk hasonló kérdésekről: Mi az életem értelme? Mi az irányítói az életemben? Milyen cél egységesítő létezésem?

Ahhoz, hogy megteremtsük a szolidaritás új lehetőségeit nem jött-e el az idő, hogy még inkább a bizalom forrásait keressük?

Egyetlen ember, egyetlen társadalom sem tud bizalom nélkül élni.

Az elveszített bizalom sebei mély nyomokat hagynak.

A bizalom nem jelent vak naivitást, nem egy egyszerű szó csupán, hanem választásból fakad, és egy belső harc eredménye. Minden nap meghívást kapunk arra, hogy újra járjuk az aggodalomtól a bizalomig vezető utat.

BIZALOM AZ EMBEREK KÖZÖTT

Sürgössé vált, hogy megnyissuk a bizalom útjait. Annak ellenére, hogy a kommunikáció egyre könnyebbnek tűnik, az emberi társadalmaink bezárkóznak és egymástól elszigetelt csoportokra esnek szét.

A falak nem csupán népek és földrészek között léteznek, hanem egész közel hozzánk, az emberi szívekben is. Gondoljunk csak a népek közötti előítéletekre. Gondoljunk a bevándorlókra, akik közel, de mégis oly távol élnek tőlünk. Egyformán tudatlanok vagyunk egymás vallását illetően és maguk a keresztények is egymástól elkülönülve, számos felekezetben élnek.

A világ békéje a szívekben kezdődik.

A szolidaritás akkor tud kialakulni, ha elindulunk a másik ember felé, akár üres kézzel is, és meghallgatjuk, próbáljuk megérteni azt, aki nem úgy gondolkodik, mint mi... és ekkor, egy megoldhatatlannak tűnő helyzet máris átalakulhat.

Keressük annak a módját, hogyan lehetünk figyelmesek a gyengébbek iránt, azok iránt, akik nem találnak munkát... A szegényebbek felé való odafordulásunknak az egyik módja lehet a társadalmi elköteleződés, hiszen az valójában a mindenki felé való nyitottságot jelenti. Saját hozzátartozóink is lehetnek egy bizonyos szempontból szegények, akiknek szükségük van ránk.⁴

A szegénységet és az igazságtalanságot látva, vannak, akik felháborodottságukban nem látnak más megoldást, mint az erőszakot. Pusztá erőszakkal nem

lehet megváltoztatni társadalmainkat.⁵ De hallgassuk meg azokat a fiatalokat, akik hangot adnak felháborodásuknak, hogy megérthessük annak valódi okait.⁶

Az új szolidaritás iránti lendületet mélyen gyökerező meggyőződések táplálják: ezek egyike a javak igazságosabb elosztása.⁷ Ez olyan sürgető feladat, amiben egyetérthetnek egymással a különböző vallások, valamint a hívők és nem hívők.

ISTENBE VETETT BIZALOM

Az emberek közötti szolidaritás biztos alapja az Istenbe vetett bizalom lehetne, de ez manapság sajnos gyakran megkérdőjeleződik. Sok hívő éli ezt meg a munkahelyén, a tanulmányai során vagy akár a családjában.

Sokan vannak, akik nem tudnak hinni egy olyan Istenben, aki személyesen szereti őket. Sokan vannak, akik nagyon őszintén felteszik ezt a kérdést: honnan tudhatnám, hogy van-e hitem?

A hit manapság kockázatvállalást jelent, a bizalom kockázatát.

A hit elsősorban nem igazságokhoz való igazodást jelent, hanem az Istennel való kapcsolatot.⁸ Arra hív minket, hogy Isten világossága felé forduljunk.

⁵ 1989-ben, kelet-Németországban a fal leomlásának előestéjén, a tüntetések szervezői arra kérték az embereket, hogy mindenkinél legyen egy gyertya. Egyik kéz tartotta az égő gyertyát, a másik kéz védte a lángot a szélről, így nem maradt szabad kéz semmilyen erőszakos cselekvésre.

⁶ Az „indignados” mozgalomban elkötelezett madridi fiatalok ezt írták nekem: „Nem tudjuk, mi történhet még, ha nem javul a helyzet. Sok a munkanélküli, akik elveszítik a lakóhelyüket és alapvető jogjaikat. Nagy a zavarodottság és a harag az igazságtalan jogi, gazdasági és szociális rendszer miatt, a hamis demokrácia miatt, amely nem biztosít olyan alkotmányos alapjogokat, mint a lakhatáshoz való jog, vagy a testi és lelki épség tisztelete... Azt kérdeztétek, Taizé mit tudna tenni értünk. A válaszuk: tegyétek azt, amit eddig is, tanítsátok meg nekünk, hogyan tudjuk megőrizni a belső békét. Számítunk az imáitokra és arra a szeretetre, amivel eddig is viseltettetek irántunk. Segíthettek abban is, hogy a hasonló gondokkal küzdő fiatalokat tájékoztattjátok a létezésünkről és a küzdelmeinkről.”

⁷ A nyugati országoknak például fontos lenne megérteniük, hogy nem is annyira a humanitárius nagylelkűséget várja tőlük Afrika, hanem sokkal inkább az igazságtalanságok elismerését. Ez igaz más országokra is, gondoljunk például az annyira méltóságteljes és hitelesen hívő haiti népre, amelyet megannyi csapás és megaláztatás ért a történelem során.

⁸ XVI. Benedek pápa több alkalommal is hangsúlyozta, hogy az Istennel való személyes kapcsolat a hit alapja. Például amikor így ír: „A keresztény lét kezdetén nem egy etikai döntés vagy egy nagy eszme áll, hanem a találkozás egy eseménnyel, egy személlyel, aki életünknek új horizontot s ezáltal meghatározott irányt ad.” (XVI. Benedek, *Deus caritas est*, Bevezetés)

⁴ A szegénység nem csak az anyagi javak hiányában nyilvánul meg. Jelentheti a barátság, az élet értelmének a hiányát, vagy olyan gazdagságnak a mellőzését, mint a költészet, a zene, a művészetek és minden, ami a teremtés szépségére emlékeztet minket.

A hit nem tesz minket szolgálalkivé és nem fojtja el a személyiségünket, hanem ellenkezőleg, szabaddá tesz.⁹ Megszabadít a félelemtől és szabaddá tesz a ránk bízottak szolgálatára.¹⁰

Minél nagyobb az Istenbe vetett bizalmunk, annál jobban megnyílik a szívünk mindenre, ami emberi, a világon bárhol, bármilyen kultúrában. Így tudjuk befogadni a tudomány és a technika adta lehetőségeket, melyek enyhíteni tudják a szenvedést és elősegítik a társadalmak fejlődését.

Isten, csak úgy mint a Nap, túl ragyogó ahhoz, hogy ránézhessünk. Jézuson keresztül azonban láthatjuk Isten világosságát. Az egész Biblia e felé a bizalom felé irányít bennünket. A teljesen transzcendens Isten belép emberi valóságunkba és egy számunkra is érthető nyelven szól hozzánk.

Mitől különleges a keresztény hit? Attól, hogy Jézus személye és a vele való élő kapcsolat áll a középpontjában. Ennek megértése egy egész életre szóló elmélkedést jelent.

A KÖZÖSSÉGI KRISZTUS

Mindannyian zárandokok vagyunk, az igazság keresői. A Krisztusban való hit nem az igazság birtoklását jelenti, hanem azt, hogy beengedjük Krisztust az életünkbe, mert Ő az igazság. Vele együtt szeretnénk haladni a teljes kinyilatkoztatás felé.

Ami a nagy és meglepő újdonság volt és marad is, az nem más mint, hogy Jézus Isten világosságát egy egészen egyszerű életen keresztül adja át. Az isteni élet

⁹ Fontos, hogy a hitünket mindig megtisztítsuk énünk kivetítésétől és félelmeinktől. Ez gyakran lelki küzdelem árán történik. A kételkedés és a bizalom közötti küzdelemben értelmünk is közbeszól, és nem fogadja el a megszokott válaszok ismételtetését. Ezért nem elégszik meg nagyon sok fiatal sem az egyházi hagyományban található válaszokkal. Nekik, ahhoz, hogy megőrizzék a hit bizalmát, elengedhetetlen a személyes elköteleződés és a meggyőződés.

¹⁰ „Bár mindenkitől független voltam, mindenkinek szolgájává lettem” (1 Kor 9,19), Pál apostol ezen szavait kommentálva Luther Márton így ír: „A keresztény szabad ember, minden dologban önállóan dönt, senkinek sincs alávetve. A keresztény engedelmes szolgáló és mindenkinek aláveti magát.” (Luther, *A keresztény szabadságáról*)

még inkább emberivé tette Őt.¹¹ Isten vállalja a földi élet egyszerűségét és azon keresztül szól hozzánk. Így megújítja az emberiségbe vetett bizalmát és nekünk is segít tovább hinni az emberekben. Ezért mi sem veszíthetjük el sem a világba, sem az emberekbe vetett reményünket.

Elfogadván az erőszakos halált, anélkül, hogy arra erőszakkal válaszolt volna, Jézus elhozta Isten szeretetét oda, ahol eddig csak gyűlölet volt.¹² A kereszten elutasította a fatalizmust és a passzivitást. Végsőkig szeretett, és az értelmetlen és érthetetlen szenvedés ellenére hitte, hogy Isten nagyobb a gonoszságnál és nem a halálé lesz az utolsó szó. Paradox módon a kereszten való szenvedése végtelen szeretetének a jelévé vált.¹³

Isten feltámasztotta Jézust. Krisztus nem csupán a múlté, itt van számunkra minden nap. Átadja nekünk a Szentleket, aki által Isten életéből részesülhetünk.

A Föltámadott áll hitünk középpontjában, aki itt van közöttünk és aki minden emberhez személyes szeretettel fordul. Rátéekintve, feléled bennünk a rácso-dálkozás és jobban megértjük az emberi lét mélységeit.

Amikor az imában az Ő világossága felé tekintünk, akkor az szép lassan sajátunkká válik. Krisztus misztériuma pedig a mi életünk misztériumává lesz. Belső ellentmondásaink, félelmeink talán nem tűnnek el teljesen, de a Szentlélek által Krisztus behatol mindabba, ami aggodalommal tölt el minket, oly módon, hogy közben beragyogja sötétségünket.¹⁴

¹¹ Jézus nem volt nagy aszkéta. Csodákat tett, főleg a csodálatos gyógyításait ismerjük, de amikor a kereszten eljön a döntő pillanat, ahol bizonyítania kell, hogy Ő Isten küldöttje, akkor nincs más mint Isten csendje. Ezt a csendet Jézus elfogadja és így vállal közösséget a szenvedőkkel. A tanítványok nehezen értették meg, hogy a megváltó Jézus szegény. Abban reménykedtek, hogy majd megváltoztatja korának társadalmi, politikai viszonyait, és nem értették meg, hogy eljövételének célja a rossz gyökerestül való kiirtása.

¹² „Mikor szidalmazták, a szidalmat nem viszonozta, mikor szenvedett, nem fenyegetőzött, hanem mindent az igazságos bíróra hagyott.” (1 Péter 2,23)

¹³ Zavartan állunk az ártatlanok megmagyarázhatatlan szenvedése előtt. A mi szívünket is megrázza a kiáltás és a kérdés, mely az egész emberiség történelmén végigvezethető: „Hol van az Isten?” Nincs kész válaszuk, de Krisztusra bízhatjuk magunkat mert ő legyőzte a halált és mellettünk van a szenvedésben.

¹⁴ Az imában Isten ragyogását csodáljuk, de az odafigyelést is gyakoroljuk. Az Írások által megértjük, hogy Isten szól hozzánk és néha kérdést intéz hozzánk. Az is előfordul, hogy Krisztus olyan számunkra mint a szegény ember, aki arra vár, hogy szeressük őt és így szól hozzánk: „Nézd, az ajtóban állok és zörgetek.” (Jelenések 3,20)